

การพัฒนาแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
The Development of an Administrative Model for Future Technicians
Organization of Thailand in Schools under Office of
Vocational Education Commission

วรกร หิรัญมณีมาส¹, วิทยา จันทรศิลา², สำราญ มีแจ้ง³, จิติมา วรณศรี⁴
Warakorn Hiranmaneemas, Vithaya Jansila, Samran Mejang, Jitima Wannasri

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 แห่ง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มากร่างรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ด้วยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 242 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์คณะบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย 2) ขอบข่ายงานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย 3) กระบวนการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยมีความเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยไปใช้มีความเป็นไปได้และมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร, องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

¹ นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

² รองศาสตราจารย์ ดร., ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

³ รองศาสตราจารย์ ดร., กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

Abstract

This research aimed at developing an administrative model for future organization of Thai Technicians in educational institutes under the Office of Vocational Commission. The research procedure followed three phases. Phase 1 : studying the state and ways of the administration of the future organization of Thai Technicians in vocational institutes through related research and documents along with 6 purposively selected vocational institutions with best practices. In-depth interviews of 6 experts in vocational education were also employed. Data analysis was made through content analysis. Phase 2 : drafting the tentative model based on the research results from phase 1. The model was validated through group discussion of 9 experts in vocational education. Phase 3 : evaluating the drafted model for its feasibility and practicality by survey research, using the sample of 350 administrators of vocational institutes. Statistics employed for data analysis were mean and standard deviation,

The research found that the administrative model for future organization of Thai Technicians in vocational institutes under the office of Vocational Commission consists of 3 components: 1. Governing body of personnel involved in the administration for future organization of Thai Technicians in vocational institutes, 2. Scope of tasks of future organization of Thai Technicians in vocational institutes and 3. Administrative process of future organization of Thai Technicians in vocational institutes. The constructed administrative model has been validated by the selected vocational education experts and evaluated by the involved vocational institutes administrators as appropriate and feasible.

Key words: Administrative Model, The Students Future Technician's Organization of Thailand

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคมที่นำบุคคลเข้าสู่งานดำรงชีวิตในสังคม หรือเป็นกระบวนการอบรมบ่มนิสัยให้มนุษย์สามารถประพฤติปฏิบัติตน และประกอบอาชีพการงานร่วมกับ คนอื่นได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นเป้าหมายของการศึกษา นั่นคือการนำไปสู่สังคมที่เข้มแข็ง มีเอกภาพอันเนื่องมาจากสมาชิกของสังคมมีคุณภาพ และร่วมสร้างประโยชน์ให้กับสังคมที่ตนอยู่อาศัย ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2545, หน้า 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของบุคคลที่ผ่านกระบวนการศึกษาไว้

ในความมุ่งหมายโดยสังเขป คือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และได้กำหนดหลักการในการจัดการศึกษาเอาไว้อย่างชัดเจน พอสรุปสาระได้คือ ให้เป็นการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการมีส่วนร่วมของสังคมในการจัดการศึกษา และกล่าวถึงระบบ โครงสร้าง กระบวนการในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 14-16) ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 ในมาตรา 4 กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีของประเทศให้ได้มาตรฐานสากล ประสิทธิภาพ โภธิ์สะอาด (2546 : หน้า 4) ในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา จำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้

ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดต้องจัดกิจกรรมทุกรูปแบบ เพื่อฝึกให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง โดยการจัดกิจกรรมในลักษณะขององค์การวิชาชีพตามสาขาที่เปิดสอนในสถานศึกษานั้น ๆ องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) เป็นองค์การของนักเรียนนักศึกษา ที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อการประกอบกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ของนักเรียนนักศึกษา โดยระเบียบขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย กำหนดให้สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม ไล่ สิบเจ็ด (2548 : หน้า 3) หลักการของ อ.ช.ท. เป็นองค์การนักเรียน นักศึกษา ทางสาขาช่างอุตสาหกรรม ดำเนินการโดยนักเรียนนักศึกษาและเพื่อนนักเรียนนักศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือ ชมรม สมาคม องค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุน ดูแลรับผิดชอบ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนักศึกษาสนใจใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการเรียนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมมาพัฒนาสถานศึกษา และสังคมไทย อีกทั้งฝึกฝนให้เป็นผู้รู้ และผู้ตามที่ดี การจัดตั้งองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับหน่วย ขึ้นในสถานศึกษาและจัดตั้งชมรมวิชาชีพตามสาขาวิชาชีพ พร้อมทั้งดำเนินการสรรหาคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ตามแนวทางปฏิบัติขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

อนเน สุขสว่าง (2547: หน้า 3-4) กล่าวถึงการดำเนินงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จที่เด่นชัด นักเรียนนักศึกษายังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ครู อาจารย์ ไม่สนใจและให้ความร่วมมือ สอดคล้องกับสมยศ บุญอุไร (2544 : บทคัดย่อ) สภาพการปฏิบัติงานของ อ.ช.ท. ครุภัณฑ์หรืออุปกรณ์นั้นไม่เพียงพอ การบริการแก่สังคมและพัฒนาชุมชนน้อย การให้ความร่วมมือยังน้อยอยู่ การใช้เงินทางราชการยังขาดความคล่องตัว การจัดทำเอกสารไม่ถูกต้องตามระเบียบ ส่วนสภาพการบริหารนั้น การดำเนินงานไม่เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ นักเรียนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมีผลการเรียนต่ำ การปฏิบัติของคณะกรรมการขาดความรอบคอบ ขาดความรับผิดชอบ และไม่ชัดเจน สอดคล้องกับวิระ พิชิตกุล (2547 : 2) กล่าวถึงปัญหาของการดำเนินงานของ

องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พบว่า นอกจากเกิดที่ สมาชิกแล้ว ยังเกิดจากผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและแนวทางปฏิบัติกิจกรรมขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย วรพล โพธิ์เต็ง (2546: หน้า 2) สภาพปัญหาจากการประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ผู้บริหาร ครู สมาชิกขององค์การขาดความรู้ความเข้าใจในองค์การวิชาชีพ งบประมาณน้อย การให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมของบุคลากร ไม่มีแรงจูงใจ ขาดขวัญและกำลังใจ ขาดความสนใจดูแลดูแลรับผิดชอบในหน้าที่ และทรัพยากรสิ้นทางราชการ ผลจากสภาพข้างต้นเป็นดัชนีชี้ถึงสภาพปัญหาวิกฤติของการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยในปัจจุบัน

จากสภาพปัญหาและการบริหารขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ดังนั้นการที่จะพัฒนาให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีรูปแบบในการบริหารองค์การวิชาชีพซึ่งเป็นการวางแผนแม่บทในการดำเนินงาน ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนการวิจัย เป็น 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย และแนวคิดและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 1.2 ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางในการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย จากผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 ผู้วิจัยนำผลการศึกษาที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 มาयर่างรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา โดยจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย จำนวน 9 คน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จัดตั้งองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย จำนวน 242 คน โดยใช้แบบสอบถามความเพื่อประเมินความเป็นไปได้และควมมีประโยชน์ของรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. สภาพและแนวทางการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การจัดตั้งองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) ระดับหน่วยในสถานศึกษาตามสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน ซึ่งได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย 2) คณะกรรมการดำเนินงานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ส่วนสภาพปัญหาพบว่า ด้านการบริหารผู้บริหาร ครู ยังไม่ให้ความสำคัญร่วมมิต่อการจัดกิจกรรม คณะกรรมการขาดความรู้และความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ การดำเนินกิจกรรมหรือการดำเนินโครงการมักเป็นภาระงานของครูที่ปรึกษาในการดำเนินการ ปัญหาด้านทรัพยากรขาดการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงานและระเบียบวิธีปฏิบัติ ขาดขวัญกำลังใจ ส่วนแนวทางการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยนั้น พบว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยในระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาลงสู่สถานศึกษา ควรสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติให้เท่าทันเทคโนโลยีและเหตุการณ์ปัจจุบัน

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 องค์คณะบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 1.1) คณะกรรมการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยบทบาทหน้าที่ 1.2) คณะกรรมการดำเนินงานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยบทบาทหน้าที่ และคุณลักษณะของคณะกรรมการ องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 งาน ได้แก่ 1) งานธุรการ องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย 2) งานประกันคุณภาพองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย 3) งานเครือข่ายความร่วมมือองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย 4) งานวิเทศสัมพันธ์องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ซึ่งแสดงบทบาทหน้าที่ และโครงสร้างการบริหารงาน องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การดำเนินงานตามแผน 4) การควบคุม 5) การตรวจสอบและประเมิน 6) การปรับปรุงและพัฒนา ในแต่ละขั้นตอนต่างก็แยกจากกันตามหน้าที่และภาระงาน แต่จะดำเนินการไปเป็นกระบวนการตามลำดับขั้นและเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันตามระบบบริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยมีความเหมาะสมทุกองค์ประกอบ

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากสภาพและแนวทางการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พบว่า การจัดตั้งองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) ระดับหน่วย ขึ้นในสถานศึกษา และจัดตั้งชมรมวิชาชีพตามสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน พร้อมสรรหาคณะกรรมการตามแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย 2) คณะกรรมการดำเนินงานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ส่วนสภาพปัญหา พบว่า ด้านการบริหารผู้บริหาร ครู ยังไม่ให้ความร่วมมือต่อการจัดกิจกรรม คณะกรรมการขาดความรู้และความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ การดำเนินกิจกรรมหรือการดำเนินโครงการมักเป็นภาระงานของครูที่ปรึกษาในการดำเนินการ ปัญหาด้านทรัพยากร ขาดการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงานและระเบียบวิธีปฏิบัติ ขาดขวัญกำลังใจ ส่วนแนวทางการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยนั้น พบว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยในระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสูงสู่สถานศึกษา ควรสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติให้เท่าทันเทคโนโลยีและเหตุการณ์ปัจจุบันสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุก สุสว่าง (2547:หน้า 3-4) กล่าวถึงการดำเนินงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จที่เด่นชัด นักเรียนนักศึกษายังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ครู อาจารย์ ไม่ให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับ สมยศ บุญอุไร (2544 : บทคัดย่อ) สภาพการปฏิบัติงานของ อ.ช.ท. ครูภัณฑ์หรืออุปกรณ์นั้นไม่เพียงพอ การจัดกิจกรรมให้บริการแก่สังคมและพัฒนาชุมชนน้อย การให้ความร่วมมือในการประชุมและการจัดกิจกรรมต่างๆ ยังน้อยอยู่ ด้านการเบิก-จ่าย การใช้เงินทางราชการยังขาดความคล่องตัว การจัดทำเอกสารไม่ถูกต้องตามระเบียบ ส่วนสภาพการบริหารนั้น การ

ดำเนินงานไม่เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ นักเรียนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมีผลการเรียนต่ำ การปฏิบัติของคณะกรรมการขาดความรอบคอบ ขาดความรับผิดชอบ และไม่ชัดเจน สอดคล้องกับ วีระ พิชิตกุล (2542 : หน้า 2) กล่าวถึงปัญหาของการดำเนินงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พบว่านอกจากเกิดที่สมาชิกแล้ว ยังเกิดจากผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและแนวทางปฏิบัติกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพล โพธิ์เต็ง (2546 : หน้า 2) สภาพปัญหาจากการประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ผู้บริหาร ครู สมาชิกขององค์การขาดความรู้ความเข้าใจในองค์การวิชาชีพ งบประมาณสนับสนุนน้อย การให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมของบุคลากร ไม่มีแรงจูงใจ ขาดขวัญและกำลังใจในการจัดกิจกรรม คณะกรรมการขาดความสนใจดูแลรับผิดชอบในหน้าที่ และทรัพยากรทางการเงิน

2. จากผลการสร้างรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อภิปรายตามองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 องค์คณะบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย หน้าที่และคุณลักษณะของคณะกรรมการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย และของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ที่มีความเหมาะสม เพียงพอต่อการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไสว สีบุญจันทร์ (2548 : หน้า 3) หลักการของ อ.ช.ท. เป็นองค์การนักเรียน นักศึกษา ทางสาขาช่างอุตสาหกรรมดำเนินการโดยนักเรียนนักศึกษาและเพื่อให้นักเรียนนักศึกษา โดยผู้บริหาร ครู หรือชมรม องค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุน ดูแล

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย งานธุรการ งานกิจกรรม งานประกันคุณภาพ งานเครือข่ายความร่วมมือ และงานวิเทศสัมพันธ์

ซึ่งมีสาระสำคัญคือ บทบาทหน้าที่ของแต่ละงาน และโครงสร้างการบริหารงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ แนวคิดของ แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber. 1947) กล่าวถึง การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยยึดประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ โพธิ์สะอาด (2546 : หน้า 4) ในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา จำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ตามบทบาททั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพ และกิจกรรมชมรม ภายใต้องค์การวิชาชีพ เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดต้องจัดกิจกรรมทุกรูปแบบ เพื่อฝึกให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง โดยการจัดกิจกรรมตามสาขาที่เปิดสอนในสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน (POMDCA) ซึ่งในแต่ละขั้นตอนต่างแยกจากกันตามหน้าที่และภาระงาน แต่จะดำเนินการไปเป็นกระบวนการตามลำดับขั้นและเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันตามระบบบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การดำเนินงานตามแผน การควบคุม ตรวจสอบ และประเมิน และการปรับปรุงและพัฒนา สอดคล้องกับแนวคิดของ วรภัทร์ ภูเจริญ (2543: หน้า 14) ที่เสนอแนวคิดว่าระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ การวางแผนงาน การนำแผนไปปฏิบัติ การตรวจสอบ ประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา สอดคล้องกับแนวคิดฮาโรลด์ คูนทซ์ และซีริล โอ ดอนเนลล์ (1993 : P 11) เสนอหลักบริหารแบบ POSDC ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล การอำนวยการ และการควบคุม สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์ (2543) กระบวนการจัดองค์การ (Process of Organizing) โดยพิจารณาแยกประเภทงาน จัดกลุ่มงาน โดยการจัดจำแนกงานตามหน้าที่แต่ละชนิดออกเป็นกลุ่มๆ ตามความถนัด และตามความสามารถของผู้ที่จะปฏิบัติ

3. จากผลการประเมินรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา พบว่า การประเมินรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากและมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักการพัฒนารูปแบบโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) ตามลำดับ ซึ่งเป็นการดำเนินการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (2543, หน้า 104 - 106) ได้กล่าวถึงการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบนั้น อาจทำได้ 2 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การสร้างหรือการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยยกย่องหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพสถานการณ์ต่างๆ กำหนดองค์ประกอบในรูปแบบผู้วิจัยคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นแล้วปรับปรุง เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ขั้นที่ 2 การประเมินรูปแบบเพื่อทดสอบดูความเหมาะสมจากแนวคิดดังกล่าว ตามขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบที่เป็นหลักใหญ่ๆ ได้ดังนี้ คือ ขั้นตอนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสำรวจความคิดเห็น การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น การออกแบบรูปแบบ และการตรวจสอบรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของอีสเนอร์ (Eisner, 1976, pp.192-193) มีแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาไปสู่การพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สอบถาม สัมภาษณ์ สร้างรูปแบบ และการตรวจสอบรูปแบบ ที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ และน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้รูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ควรกำหนดนโยบายการบริหารและการพัฒนาองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยให้เป็นรูปธรรม

1.2 ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับภาค และระดับชาติในการจัดกิจกรรมองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยอย่างยั่งยืน

1.3 การนำรูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ให้ปรับตามเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษานั้นๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

2.3 ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2555). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ โพธิ์สะอาด. (2546). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูที่ปรึกษาองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่ง ประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มนต์นัท มโนการณ. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบนพื้นที่สูงและทุรกันดาร. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิระ พิชิตกุล. (2547). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขในการบริหารงานกิจกรรมองค์การช่างเทคนิคในอนาคต แห่ง ประเทศไทย (อ.ช.ท.) ของสถานศึกษาในกลุ่มอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. ชลบุรี: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรพล โพธิ์เต็ง. (2546). การประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย. ของ สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2543). แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ส.ส.ท.
- ไสว สีบุญจันทร์. (2548). แนวทางปฏิบัติขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย. สระบุรี: เทคนิคสระบุรี.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี. (2545). ปาฐกถาเรื่อง การศึกษาของผู้ด้อยโอกาส. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมยศ บุญอุไร. (2544). แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษาองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์. บุรีรัมย์: วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์.
- อเนก สุขสว่าง. (2547). การศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการบริหารงานกิจกรรมองค์การช่างเทคนิค ในอนาคตแห่งประเทศไทย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Harold D. Koontz and Cyril O' Donnel. (1993). *Management, A Global Perspective, Tenth edition, McGraw Hill International Editions, Management Organization*. Carifornia: McGraw-Hill.
- Max Weber. (1947). *Theory of Social and Economic Organizations*. New York: Free Press.